

RP 55/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av försäkringsbolagslagen och till vissa lagar som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att försäkringsbolagslagen, lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, lagen om utländska försäkringsbolag och lagen om försäkringsföreningar ändras. Ändringsbehovet beror på EU-domstolens dom av den 1 mars 2011, som gäller likabehandlingsdirektivet, enligt vilken premier och ersättningar ska vara desamma för båda könen. Det föreslås att försäkringsbolagslagen, lagen om utländska försäkringsbolag och lagen om försäkringsföreningar ändras så, att det inte är tillåtet att an-

vända kön som en faktor vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar i fråga om försäkringar som beviljas konsumenter och att det inte heller är tillåtet att göra könsrelaterade skillnader i premier eller förmåner. I lagarna upphävs bestämmelserna om skyldigheten att lämna in och offentliggöra uppgifter om riskbedömningar som baserar sig på kön. Lagarna avses träda i kraft den 21 december 2012, då de lagändringar som domen förutsetter ska sättas i kraft nationellt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÄGE	3
2 FÖRESLAGNA ÄNDRINGAR	3
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	4
3.1 Ekonomiska konsekvenser	4
3.2 Konsekvenser för de olika könen	5
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
5 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER	5
DETALJMOTIVERING	6
1 LAGFÖRSLAG	6
1.1 Försäkringsbolagslagen	6
31 kap. Andra bestämmelser som gäller försäkringsbolags verksamhet	6
1.2 Lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	7
1 kap. Allmänna bestämmelser	7
1.3 Lagen om utländska försäkringsbolag	7
9 kap. Drivande av försäkringsrörelse i Finland	7
1.4 Lagen om försäkringsföreningar	8
16 kap. Särskilda bestämmelser	8
2 IKRAFTTRÄDANDE	8
LAGFÖRSLAG	9
om ändring av försäkringsbolagslagen	9
om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	10
om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag	11
om ändring av lagen om försäkringsföreningar	12
BILAGOR	13
PARALLELLTEXT	13
om ändring av försäkringsbolagslagen	13
om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag	15
om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag	16
om ändring av lagen om försäkringsföreningar	19

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Artikel 5 i rådets direktiv 2004/113/EG om genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män när det gäller tillgång till och tillhandahållande av varor och tjänster (nedan likabehandlingsdirektivet) innehåller bestämmelser om användning av försäkringstekniska faktorer när det gäller användning av kön i samband med att försäkringstjänster och liknande finansiella tjänster tillhandahålls. Enligt artikel 5.1 i direktivet får användningen av kön som en faktor vid beräkningen av premier och ersättningar i samband med försäkringar och därmed sammanhängande finansiella tjänster inte resultera i att skillnader uppstår i enskilda personers premier och ersättningar i nya kontrakt som ingås efter den 21 december 2007. Enligt artikel 5.2 är proportionella könsrelaterade skillnader i premier och ersättningar dock tillåtna, om användningen av kön är en avgörande faktor vid en riskbedömning som baseras på relevanta och korrekta försäkringstekniska och statistiska uppgifter. Om en medlemsstat beslutar använda kön som en faktor vid beräkningen av premier och ersättningar i enlighet med artikel 5.2, ska medlemsstaten sammanställa, offentliggöra och regelbundet uppdatera noggranna uppgifter om användning av kön som en avgörande försäkringsteknisk faktor.

Under beredningen av likabehandlingsdirektivet understödde Finland ett förfarande där användning av kön som en faktor tillåts inom försäkringsverksamhet. Då fanns det enligt gällande lagstiftning inga hinder för och inga krav på användning av kön som en försäkringsteknisk faktor då försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar fastställs. Under beredningen av direktivet ansågs det inte ändamålsenligt att förbjuda användningen av kön som en faktor inom försäkringsverksamhet i sådana fall då användningen baserar sig på objektiva och sakliga proportionerliga orsaker med beaktande av syftet med likabehandling. Likabehandlingsdirektivets bestämmelse om användning av kön vid riskbedömning genomfördes genom en ändring av då gällande för-

säkringsbolagslag (1062/1979), lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) och lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995). Till lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) fogades en hänvisande bestämmelse till nämnda lagar. Enligt förslaget tillämpas inte heller ifrågavarande bestämmelser i försäkringsbolagslagen på arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 1 § 3 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997).

I Finland används kön som en faktor då vissa försäkringspremier och försäkringskyddet för person-, trafik- och bilförsäkringar fastställs. Exempelvis inom personförsäkringar är utöver personens ålder och hälsotillstånd även kön en faktor utgående från vilken premien fastställs, eftersom kön inverkar på sannolikheten för de risker som försäkras genom personförsäkringar.

Europeiska unionens domstol gav den 1 mars 2011 en dom (ärende C-236/09, Association belge des Consommateurs Test-Achats ASBL m.fl. mot Conseil des ministres, 2011), enligt vilken den ansåg att den bestämmelse i likabehandlingsdirektivet med stöd av vilken medlemsstaterna utan tidsbegränsning kan låta den undantagsbestämmelse gälla som medger att kön används som en faktor vid beräkningen av premier och ersättningar, strider mot syftet med likabehandling av män och kvinnor genom likabehandlingsdirektivet och således inte förenligt med Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt domen är bestämmelsen i artikel 5.2 i likabehandlingsdirektivet ogiltig från och med den 21 december 2012. Nya försäkringsavtal som ingås efter nämnda tidpunkt ska således prissättas könsneutralt.

2 Föreslagna ändringar

Det föreslås att försäkringsbolagslagen, lagen om utländska försäkringsbolag och lagen om försäkringsföreningar ändras så att det efter att lagen trätt i kraft inte är tillåtet att använda kön eller att göra könsrelaterade skillnader vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkring-

är då det gäller konsumentförsäkringar. De föreslagna ändringarna gäller försäkringsverksamhet på försäkringsmarknaden i Finland oberoende av om det är fråga om en inhemsk eller utländsk försäkringsgivare.

Syftet med propositionen är inte att ändra rådande praxis i fråga om andra än konsumentförsäkringar. Den dom som gäller lika-behandlingsdirektivet gäller endast konsumentförsäkringar. Därför föreslås att kön kan användas och att proportionella könsrelaterade skillnader fortfarande kan tillåtas i fråga om andra än konsumentförsäkringar, om användning av kön i fråga om dessa försäkringar är en påverkande faktor vid en riskbedömning som baseras på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Det föreslås att de bestämmelser i försäkringsbolagslagen, lagen om utländska försäkringsbolag och lagen om försäkringsföreningar som gäller inlämnande av riskbedömningar utgående från kön till Finansinspektionen och offentliggörande av uppgifter ska upphävas.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Användning av kön som en faktor vid fastställandet av försäkringspremier och förmåner grundar sig på det förväntade antalet levnadsår som räknas ut statistiskt och på risken för skador som är olika för olika kön. Enligt statistiken för år 2011 är det förväntade antalet levnadsår för en nyfödd flicka ca 6,3 år högre än för en pojke. Motsvarande skillnad mellan 60 år gamla kvinnor och män är ca 4,3 år.

För närvarande är försäkringspremierna för kvinnor i genomsnitt förmånligare när det gäller livförsäkringar och frivilliga olycksfallsförsäkringar. I fråga om livförsäkringar beror det här i regel på att kvinnor lever längre. I fråga om olycksfallsförsäkringar beror skillnaden på kvinnors avsevärt mindre risk att drabbas av skador. När det gäller sjukkostnadsförsäkringar är männens försäkringspremier för närvarande oftast lägre, eftersom kvinnor i större utsträckning än män använder hälsovårdstjänster som omfattas av försäkringar. När det gäller sjukkostnadsför-

säkringar är prisskillnaden för försäkringspremien för olika kön dock avsevärt mindre än i fråga om olycksfalls- och livförsäkringar. Kvinnors försäkringspremier är högre även när det gäller frivilliga pensionsförsäkringar, eftersom den genomsnittliga livslängden för kvinnor är betydligt högre än för män.

Det är svårt att bedöma vilka detaljerade konsekvenser propositionen kommer att få för försäkringspremierna. Det största trycket på en prisstegring kommer sannolikt att riktas på kvinnors olycksfallsförsäkringar och försäkringar som har ett dödsfallsskydd. Priserna på sjukkostnadsförsäkringar för män kan stiga något. De nya försäkringspremierna kommer sannolikt att bli högre än nuvarande genomsnittliga premier för kvinnor och män. Det här beror särskilt på att man vid prissättningen inte längre kan beakta samma faktorer som hittills. Att på förhand uppskatta storleken på kvinnors och mäns andelar av försäkringsbeståndet utgör en utmaning för försäkringsbolagen, vilket leder till att försäkringsrisken ökar. Eftersom försäkringarnas prisstrukturer ändras för kvinnor och män, kan även försäkringsgraden ändras och könsfördelningen i försäkringsbestånden motsvarar inte nuvarande könsfördelning. Om försäkringsbolagen prissätter sina försäkringar så att skyddet blir mer omfattande än för närvarande, medför detta en allmän prishöjning av försäkringar.

På försäkringarnas priser kan dessutom de förändringar som sker vid beräkningen av premieansvaret inverka, om förändringarna påverkar försäkringsbolagens resultat. Vid beräkningen av ett försäkringsbolags ansvarsskuld ska kön i regel beaktas. En enskild försäkringsandel av bolagets premieansvar ska vara åtminstone lika stor som återköpsvärdet enligt försäkringsavtalet. Återköpsvärdet beräknas i fortsättningen utan att beakta kön, men ansvarsskulden beräknas däremot med beaktande av kön. Eftersom beräkningen är avtalsspecifik, kan det premieansvar som beräknas enligt försäkringsbolagslagen öka något, vilket har en minskande effekt på försäkringsbolagens resultat åtminstone på kort sikt.

Försäkringsbolagen ska göra nödvändiga ändringar i sina produkter och datasystem,

räkna ut nya könsneutrala priser på sina produkter, uppdatera varudeklaration, försäkringsvillkor och marknadsföringsmaterial samt utbilda personalen. Försäkringsbolagen bör även bereda sig på att förfrågningarna från kunder kommer att öka. De administrativa kostnaderna till följd av dessa ändringar har beräknats föranleda försäkringsbolagen en engångskostnad på sammanlagt ca 10 miljoner euro.

3.2 Konsekvenser för de olika könen

Förslaget främjar jämställdheten mellan kvinnor och män, eftersom det efter lagens ikraftträdande inte längre är tillåtet att i fråga om konsumentförsäkringar använda kön som en faktor vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar och inte heller att göra könsrelaterade skillnader i försäkringspremier eller förmåner.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har justitieministeriet, Finansinspek-

tionen, Finansbranschens Centralförbund och Försäkrings- och finansrådgivningen hörts. Utlåtanden om utkastet till proposition har begärts av justitieministeriet, Finansinspektionen, Finansbranschens Centralförbund, Trafikförsäkringscentralen, Försäkrings- och finansrådgivningen, Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund, Työeläkevakuuttajat TELA - Arbetspensionsförsäkrarna TELA ry samt jämställdhetsombudsmannen.

Största delen av remissinstanserna hade inget att anmärka på sakinnehållet i propositionen. Utkastet till proposition har ändrats efter remissbehandlingen så, att jämställdhetsombudsmannens anmärkningar har beaktats.

5 Samband med andra propositioner

I riksdagen pågår behandlingen av regeringens proposition med förslag till ändring av bestämmelserna om pensionsanstalternas solvens. I propositionen föreslås att 1 § 3 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ändras.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Försäkringsbolagslagen

31 kap. Andra bestämmelser som gäller försäkringsbolags verksamhet

I 31 kap. 10—12 § i gällande försäkringsbolagslag ingår bestämmelser om försäkringsbolags rätt att använda kön som faktor vid beräkning av försäkringspremier eller förmåner, inlämnande av riskbedömningar till Finansinspektionen samt offentliggörande av uppgifter. Regleringen baserar sig på lika-behandlingsdirektivet, som tillåter proportionella könsrelaterade skillnader när det gäller försäkringspremier och förmåner som hänför sig till försäkringar.

10 §. Riskbedömning utgående från kön. Paragrafens 1 mom. föreslås ändrat så, att användning av kön inte är tillåtet vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar i fråga om konsumentförsäkringar. Det är inte heller tillåtet att göra könsrelaterade skillnader i försäkringspremier eller förmåner som beviljas konsumenter. Med konsument avses det samma som framgår av 1 kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978), dvs. en fysisk person som skaffar konsumtionsnyttigheter huvudsakligen i annat syfte än för sin egen näringsverksamhet. Ändringsbehovet beror på EU-domstolens dom av den 1 mars 2011 som gäller likabehandlingsdirektivet, enligt vilken användning av kön som en faktor vid beräkningen av försäkringspremier och förmåner inte får leda till skillnader i individens premier och förmåner i försäkringsavtal som ingås efter den 21 december 2012. I lagens ikraftträdandebestämmelse regleras tidpunkten från och med vilken lagen ska tillämpas på försäkringar av olika slag.

Enligt artikel 3.4 i likabehandlingsdirektivet tillämpas direktivet inte på frågor som gäller arbetslivet eller på verksamhet som egenföretagare. Enligt skäl 15 i ingressen ska direktivet tillämpas endast på försäkringar och pensioner som är privata, frivilliga och åtskilda från anställningsförhållandet. Den dom som gäller likabehandlingsdirektivet gäller således endast konsumentförsäkringar. Därför föreslås 2 mom. innehålla bestämmelser om att det fortfarande är tillåtet att använda kön som en faktor vid beräkning av försäkringspremier eller förmåner och att använda proportionella könsrelaterade skillnader i premier och förmåner när det gäller

andra än konsumentförsäkringar. En förutsättning är dock att användning av kön när det gäller dessa försäkringar är en påverkande faktor vid riskbedömning som baseras på försäkringstekniska och statistiska uppgifter. Med påverkande faktor avses att det vid riskbedömningen kan skönjas en sådan könsrelaterad skillnad i fråga om frekvensen för ett försäkringsfall eller storleken på en skada, varav följer att beräkningen av en icke könsrelaterad försäkringspremie eller förmån som hänför sig till försäkringar inte är riskteoretiskt motiverad.

I fråga om tilläggs pensionsförsäkringar som arbetsgivaren tecknar för sina arbetstagare kan man fortfarande beakta försäkringstekniska könsrelaterade faktorer i enlighet med 9 § i lagen om jämställande av frivilliga tilläggs pensionsarrangemang (1038/1997). Arbetstagarnas kön får med stöd av bestämmelsen dock inte inverka på arbetstagarnas försäkringspremier.

Dessutom bör man beakta att sk. grupp-förmånsförsäkringar, där den försäkrade betalar försäkringspremien antingen helt eller delvis, är sådana individuella försäkringar som avses i 2 § 3 mom. i lagen om försäkringsavtal. Sådana grupp-förmånsförsäkringar kan exempelvis fackförbunden marknadsföra till sina medlemmar. Den föreslagna bestämmelsen i 1 mom. ska tillämpas på sådana individuella försäkringar.

Paragrafens 3 mom. innehåller bestämmelser om vad riskbedömningen i fråga om försäkringar kan basera sig på. Syftet med propositionen är inte att ändra nuvarande praxis beträffande grunderna för riskbedömning. Riskbedömning ska utföras utgående från relevanta statistikuppgifter som på ett tillförlitligt sätt beskriver den risk som försäkras. Riskbedömningen kan basera sig på ett försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, på försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. Riskbedömningen kan emellertid baseras på ett försäkringsbolags eget försäkringsbestånd endast om försäkringsbeståndet är tillräckligt omfattande för att göra en tillförlitlig riskbedömning. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt könstillhörigheten påverkar den risk som försäkras och vilken den proportionella skillnaden mellan könen är för den risk som försäkras. Bestämmelsen om indelningen av riskbedömningen i statistik-, analys- och sammanfattningsdelar föreslås

upphävd. I det föreslagna 3 mom. sammanslås 2 och 3 mom. i gällande paragraf så, att till 2 mom. i gällande paragraf om grunderna för riskbedömning fogas bestämmelsen i 3 mom. i gällande paragraf om att det av riskbedömningen ska framgå hur könstillhörigheten inverkar på den risk som försäkras samt den proportionella könsrelaterade skillnaden i fråga om den risk som försäkras.

11 §. Inlämnande av riskbedömningar till Försäkringsinspektionen. Paragrafen innehåller bestämmelser om inlämnande av riskbedömningar till Finansinspektionen då det är fråga om riskbedömning utgående från kön. Offentliggörandet av riskbedömning utsträcktes ursprungligen till att gälla även andra försäkringar än sådana som beviljas konsumenter. Det föreslås att paragrafen upphävs såsom onödig när det gäller konsumenter, eftersom riskbedömning utgående från kön inte längre är tillåten. Tillämpningsområdet för direktivet 2006/54/EG (Europa-parlamentets och rådets direktiv 2006/54/EG om genomförandet av principen om lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män i arbetslivet) omfattar endast försäkringsavtal där arbetsgivaren är en part. Direktivet 2006/54/EG innehåller ingen skyldighet att offentliggöra riskbedömning. Det finns således inte några grunder för skyldigheten att inlämna och offentliggöra riskbedömningar för andra försäkringar än konsumentförsäkringar.

Trots att bestämmelsen föreslås upphävd även i fråga om sådana försäkringar där det i fortsättningen är tillåtet att använda könstillhörighet, är försäkringsbolagen fortfarande skyldiga att ge försäkringssökanden all den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och för valet av försäkring, exempelvis information om försäkringspremie och faktorer som inverkar på den. Av riskbedömning som utförs i enlighet med den föreslagna 10 § ska framgå hur könstillhörigheten inverkar på den risk som ska försäkras. I enlighet med lagen om Finansinspektionen (878/2008) har Finansinspektionen till uppgift att utöva tillsyn över försäkringsbolagens verksamhet. Försäkringsbolagen ska till Finansinspektionen lämna de uppgifter och redogörelser som är relevanta för utförandet av dess lagstadgade

uppgifter. Även om Finansinspektionen inte längre är skyldigt att offentliggöra uppgifter om riskbedömningar utgående från kön, är dess viktiga uppgift fortfarande att övervaka hur kraven på riskbedömning genomförs.

12 §. Offentliggörande av uppgifter. Paragrafen innehåller en bestämmelse om offentliggörande av uppgifter som hänför sig till riskbedömning utgående från kön. Det föreslås att paragrafen upphävs på samma grunder som 11 §.

1.2 Lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens tillämpningsområde. Paragrafens 3 mom. innehåller en förteckning över de bestämmelser i försäkringsbolagslagen som inte tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag. Enligt bestämmelsen tillämpas inte gällande bestämmelser i 31 kap. 10-12 § i försäkringsbolagslagen på arbetspensionsförsäkringsbolag. Avsikten är att den nya 10 § i 31 kap. inte heller tillämpas på arbetspensionsförsäkringsbolag, vilket innebär att regleringen i fråga om dessa bolag inte ändras. Hänvisningen till 11 och 12 § som föreslås upphävd stryks.

1.3 Lagen om utländska försäkringsbolag

9 kap. Drivande av försäkringsrörelse i Finland

63 b §. Användning av kön i samband med försäkringar samt riskbedömning. I paragrafen föreslås samma ändringar som gäller användning av kön som en faktor vid beräkning av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar som föreslås i 31 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen i fråga om finländska försäkringsbolag och i 16 kap. 14 § i lagen om försäkringsföreningar i fråga om försäkringsföreningar.

63 c §. Inlämnande av riskbedömningar till Försäkringsinspektionen samt offentliggörande. Paragrafen innehåller bestämmelser om inlämnande av riskbedömningar till Finansinspektionen då det är fråga om riskbe-

dömning utgående från kön. Det föreslås att paragrafen upphävs på samma grunder som 31 kap. 11 § i försäkringsbolagslagen.

63 d §. *Försäkringsinspektionens befogenheter.* Paragrafen innehåller en bestämmelse om offentliggörande av uppgifter som hänför sig till riskbedömning utgående från kön. Det föreslås att paragrafen upphävs på samma grunder som 31 kap. 12 § i försäkringsbolagslagen.

1.4 Lagen om försäkringsföreningar

16 kap. Särskilda bestämmelser

14 §. I paragrafen föreslås samma ändringar som gäller användning av kön som en faktor vid beräkning av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar som föreslås i 31 kap. 10 § i försäkringsbolagslagen i fråga om finländska försäkringsbolag och i 63 b § i lagen om utländska försäkringsbolag.

15 §. Paragrafen innehåller bestämmelser om inlämnande av riskbedömningar till Finansinspektionen då det är fråga om riskbedömning utgående från kön. Det föreslås att paragrafen upphävs på samma grunder som 31 kap. 11 § i försäkringsbolagslagen.

16 §. Paragrafen innehåller en bestämmelse om offentliggörande av uppgifter som hänför sig till riskbedömning utgående från kön. Det föreslås att paragrafen upphävs på samma grunder som 31 kap. 12 § i försäkringsbolagslagen.

2 Ikraftträdande

De lagar som ingår i propositionen föreslås träda i kraft den 21 december 2012. De ändringar som domen angående likabehandlingsdirektivet förutsätter ska genomföras nationellt före nämnda datum.

Föreslagna ändringar i lagarna 1, 3, och 4. i propositionen ska tillämpas på försäkringar i fråga om vilka avtal ingås efter det att lagen trätt ikraft. Domen som gäller likabehand-

lingsdirektivet har inga retroaktiva konsekvenser. De nya bestämmelserna gäller således endast försäkringsavtal som ingås den 21 december 2012 och senare, om inte annat följer av 2 eller 3 punkten i momentet.

De nya bestämmelserna ska även tillämpas på sådan fortlöpande skadeförsäkring som avses i 16 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft. De nya bestämmelserna ska dessutom tillämpas på förnyade avtal om personförsäkringar som avses i 20 a § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal räknat från ingången av den premieperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft eller, om ingen premieperiod avtalats, räknat från ingången av kalenderåret. Lagens tillämpningsområde innefattar inte livförsäkringar, som har tecknats innan lagen trätt i kraft, hit anses även pensionsförsäkringarna höra. Även om försäkringsavtal formellt sett inte ingås på nytt, kan förnyande då det är fråga om ovan nämnda försäkringar, jämföras med att ingå ett nytt avtal och de föreslagna bestämmelserna anses till denna del inte ha några retroaktiva effekter.

Beträffande nya försäkringar som har tecknats efter lagens ikraftträdande och försäkringar som ska fortlöpa en försäkringsperiod åt gången, ska kön inte längre kunna användas som en påverkande faktor när det gäller försäkringspremier och förmåner. I fråga om livförsäkringar och pensionsförsäkringar som har tecknats före lagens ikraftträdande, liksom även sådana personförsäkringar som tecknats före lagen trätt i kraft där försäkringsbolaget enligt villkoren inte har förbehållit sig rätten att ändra försäkringspremien och andra avtalsvillkor på grunder som specificeras i försäkringsvillkoren, kan man emellertid fortfarande använda kön som en påverkande faktor i fråga om försäkringspremier och förmåner.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag**om ändring av försäkringsbolagslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i försäkringsbolagslagen (521/2008) 31 kap. 11 och 12 § och
ändras 31 kap. 10 § som följer:

31 kap

**Övriga bestämmelse om försäkringsbolags
verksamhet**

10 §

Riskbedömning utgående från kön

I fråga om försäkringar som beviljas konsumenter är användning av kön inte tillåtet vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar och det är inte heller tillåtet att göra könsrelaterade skillnader i premier eller förmåner.

I fråga om andra försäkringar än sådana som beviljas konsumenter är användning av kön vid beräkningen av premier eller förmåner och könsrelaterade proportionella skillnader i premier eller förmåner tillåtet endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som baserar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Riskbedömningen kan basera sig på ett försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, på försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäk-

ras. Riskbedömningen kan basera sig på ett försäkringsbolags eget försäkringsbestånd endast, om beståndet är tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt könstillhörigheten påverkar den risk som försäkras och vilken den proportionella skillnaden mellan könen är i fråga om den risk som försäkras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 31 kap. 10 § tillämpas på

1) försäkringar, där avtal har ingåtts den 21 december 2012 eller senare,

2) skadeförsäkringar som fortsätter en försäkringsperiod i sänder enligt 16 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft,

3) personförsäkringar vilkas försäkringspremier eller andra villkor kan ändras enligt 20 a § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, dock inte på livförsäkring, räknat från ingången av den premieperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av det kalenderår som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft.

2.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom. som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

 På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3—5 §, 13 § 1 mom., 14—19 §, 2 kap. 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 §, 10 § 1 mom. 3 punkten, 16, 17, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 21 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—3 §, 4 § 1—3 och 6 mom., 5, 7 och 8 §, 10 § 2 punkten och 11 §, 7 kap. 6 § 2 mom., 8 kap. 19 §, 9 kap. 1-5 och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10 kap. 1, 2 och 4—25 §, 11 kap. 1 §, 2 § 8 och 9 punkten, 5 § 1

mom. 4, 6 och 9 punkten, 7—22 och 25—27 §, 12 och 13 kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom., 8-10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 16 § 1 mom. och inte 31 kap. 1 § 4 mom. och 2 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

 Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag**om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 63 c och 63 d §, sådana de lyder i lag 872/2007, och
ändras 63 b §, sådan den lyder i lag 872/2007, som följer:

63 b §

Användning av kön i samband med försäkringar samt riskbedömning

I fråga om försäkringar som beviljas konsumenter är användning av kön inte tillåtet vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar och det är inte heller tillåtet att göra könsrelaterade skillnader i premier eller förmåner.

I fråga om andra försäkringar än sådana som beviljas konsumenter är användning av kön vid beräkningen av premier eller förmåner och könsrelaterade proportionella skillnader i premier eller förmåner tillåtet endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som baserar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Riskbedömningen kan basera sig på ett utländskt försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, på utländska och finländska försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. Riskbedömningen kan basera sig på ett utländskt försäkringsbolags eget försäkringsbe-

stånd endast, om beståndet är tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt könstillhörigheten påverkar den risk som försäkras och vilken den proportionella skillnaden mellan könen är i fråga om den risk som försäkras.

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 63 b § tillämpas på

1) försäkringar, där avtal har ingåtts den 21 december 2012 eller senare,

2) skadeförsäkringar som fortsätter en försäkringsperiod i sänder enligt 16 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal (543/1994), räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft,

3) personförsäkringar vilkas försäkringspremier eller andra villkor kan ändras enligt 20 a § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, dock inte på livförsäkring, räknat från ingången av den premieperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av det kalenderår som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft.

—————

4.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) 16 kap. 15 och 16 §, sådana de lyder
 i lag 871/2007, och
ändras 16 kap. 14 §, sådan den lyder i lag 871/2007, som följer:

16 kap

Särskilda stadganden

14 §

I fråga om försäkringar som beviljas konsumenter är användning av kön inte tillåtet vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar och det är inte heller tillåtet att göra könsrelaterade skillnader i premier eller förmåner.

I fråga om andra försäkringar än sådana som beviljas konsumenter är användning av kön vid beräkningen av premier eller förmåner och könsrelaterade proportionella skillnader i premier eller förmåner tillåtet endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som baserar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Riskbedömningen kan basera sig på en försäkringsförenings eget försäkringsbestånd, på försäkringsbolags eller försäkringsförenings gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. Riskbedömningen kan basera sig på en försäkringsförenings eget försäkringsbestånd

endast, om beståndet är tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt könstillhörigheten påverkar den risk som försäkras och vilken den proportionella skillnaden mellan könen är i fråga om den risk som försäkras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 16 kap. 14 § tillämpas på

1) försäkringar, där avtal har ingåtts den 21 december 2012 eller senare,

2) skadeförsäkringar som fortsätter en försäkringsperiod i sänder enligt 16 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft,

3) personförsäkringar vilkas försäkringspremier eller andra villkor kan ändras enligt 20 a § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, dock inte på livförsäkring, räknat från ingången av den premieperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av det kalenderår som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft.

Helsingfors den 31 maj 2012

Vid förhinder för statsministern, försvarsminister

STEFAN WALLIN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

*Bilagor
Parallelltext*

1.

Lag

om ändring av försäkringsbolagslagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i försäkringsbolagslagen (521/2008) 31 kap. 11 och 12 § och ändras 31 kap. 10 § som följer:

Gällande lydelse

31 kap

Övriga bestämmelse om försäkringsbolags verksamhet

10 §

Riskbedömning utgående från kön

Användning av kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänförs till försäkringar och på detta grundade proportionella skillnader i försäkringspremier eller förmåner som hänförs till försäkringar tillåts endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som grundar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Riskbedömningen kan grunda sig på ett försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, på försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. När riskbedömningen grundar sig på ett försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, ska beståndet vara tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning.

Riskbedömningen ska innehålla en statistik- och analysdel och en sammanfattningsdel. Av

Föreslagen lydelse

31 kap

Övriga bestämmelse om försäkringsbolags verksamhet

10 §

Riskbedömning utgående från kön

I fråga om försäkringar som beviljas konsumenter är användning av kön inte tillåtet vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänförs till försäkringar och det är inte heller tillåtet att göra könsrelaterade skillnader i premier eller förmåner.

I fråga om andra försäkringar än sådana som beviljas konsumenter är användning av kön vid beräkningen av premier eller förmåner och könsrelaterade proportionella skillnader i premier eller förmåner tillåtet endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som baserar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Riskbedömningen kan basera sig på ett försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, på försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. *Riskbedömningen kan basera sig på ett försäkringsbolags eget försäkringsbestånd endast, om beståndet är tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt könstillhörigheten påverkar den risk som*

riskbedömningen ska framgå på vilket sätt könstillhörigheten påverkar den risk som försäkras och vilken den proportionella skillnaden mellan könen är i fråga om den risk som försäkras. *Riskbedömningens sammanfattningsdel ska innehålla uppgifter som gör det möjligt att fastställa könets betydelse som dominerande försäkringsmatematisk faktor.*

försäkras och vilken den proportionella skillnaden mellan könen är i fråga om den risk som försäkras.

11 §

Inlämnande av riskbedömningar till Försäkringsinspektionen

Om ett försäkringsbolag använder kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar, ska bolaget lämna den riskbedömning som avses i 10 § till Försäkringsinspektionen innan försäkringsprodukterna i fråga tillhandahålls.

(upphävs)

Försäkringsbolaget ska publicera riskbedömningens sammanfattningsdel på sina webbsidor, och den ska finnas tillgänglig hos försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget ska regelbundet, dock minst vart femte år, göra en ny riskbedömning och lämna den till Försäkringsinspektionen samt publicera riskbedömningens sammanfattningsdel.

12 §

Offentliggörande av uppgifter

Försäkringsinspektionen ska offentliggöra inom vilka försäkringsgrenar försäkringsbolagen använder kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar.

(upphävs)

Försäkringsinspektionen kan vid behov meddela föreskrifter om de uppgifter som ska ingå i den riskbedömning som avses i 10 § och om hur uppgifterna ska presenteras och lämnas till inspektionen.

Om den tidsfrist på fem år som nämns i 11 § anses vara för lång eller om situationen av

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

någon annan orsak kan anses kräva det, kan Försäkringsinspektionen ålägga försäkringsbolagen att lämna en ny riskbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 31 kap. 10 § tillämpas på

1) försäkringar, där avtal har ingåtts den 21 december 2012 eller senare,

2) skadeförsäkringar som fortsätter en försäkringsperiod i sänder enligt 16 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft,

3) personförsäkringar vilkas försäkringspremier eller andra villkor kan ändras enligt 20 a § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, dock inte på livförsäkring, räknat från ingången av den premieperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av det kalenderår som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft.

2.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 1 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

1 §

Lagens tillämpningsområde

Lagens tillämpningsområde

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3—5 §, 13 § 1 mom., 14—19 §, 2 kap. 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 §, 10 § 1 mom. 3 punkten, 16, 17, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 21 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—3 §, 4 § 1—3 och 6 mom., 5, 7 och 8 §, 10 § 2 punkten och 11 §, 7 kap. 6 § 2

På arbetspensionsförsäkringsbolag tillämpas dock inte 1 kap. 3—5 §, 13 § 1 mom., 14—19 §, 2 kap. 3 § 1—5 mom., 4 och 5 §, 6 § 2 och 3 mom., 7 §, 10 § 1 mom. 3 punkten, 16, 17, 19 och 20 §, 3 kap., 4 kap. 2—6 §, 5 kap. 3 § och 21 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 6 kap. 1—3 §, 4 § 1—3 och 6 mom., 5, 7 och 8 §, 10 § 2 punkten och 11 §, 7 kap. 6 § 2

mom., 8 kap. 19 §, 9 kap. 1—5 och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10 kap. 1, 2 och 4—25 §, 11 kap. 1 §, 2 § 8 och 9 punkten, 5 § 1 mom. 4, 6 och 9 punkten, 7—22 och 25—27 §, 12 och 13 kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom. 8—10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 16 § 1 mom. eller 31 kap. 1 § 4 mom., 2 § och 10—12 § i försäkringsbolagslagen.

mom., 8 kap. 19 §, 9 kap. 1-5 och 7—12 § och 13 § 2 punkten, 10 kap. 1, 2 och 4—25 §, 11 kap. 1 §, 2 § 8 och 9 punkten, 5 § 1 mom. 4, 6 och 9 punkten, 7—22 och 25—27 §, 12 och 13 kap., 14 kap. 5 §, 16 kap. 2 § 2, 4 och 6 mom., 5 § 3 mom., 6 § 4 mom., 8-10 och 13 §, 17 kap. 2 § 3 mom., 19 kap. 10 § 1 och 2 mom., 20 kap. 10 § 1 och 2 mom., 21 kap. 6 och 7 §, 12 § 1 och 2 mom. och 17—21 §, 23 kap. 9 § 2 och 3 mom. och 31 § 3 mom., 24 kap., 25 kap. 16 § 1 mom. och inte 31 kap. 1 § 4 mom. och 2 och 10 § i försäkringsbolagslagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 63 c och 63 d §, sådana de lyder i lag 872/2007, och
ändras 63 b §, sådan den lyder i lag 872/2007, som följer:

Gällande lydelse

63 b §

Användning av kön i samband med försäkringar samt riskbedömning

Användning av kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänförs till försäkringar och på detta grundade proportionella skillnader i försäkringspremier eller förmåner som hänförs till försäkringar tillåts endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som grundar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Föreslagen lydelse

63 b §

Användning av kön i samband med försäkringar samt riskbedömning

I fråga om försäkringar som beviljas konsumenter är användning av kön inte tillåtet vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänförs till försäkringar och det är inte heller tillåtet att göra könsrelaterade skillnader i premier eller förmåner.

I fråga om andra försäkringar än sådana som beviljas konsumenter är användning av kön vid beräkningen av premier eller förmåner och könsrelaterade proportionella skillnader i premier eller förmåner tillåtet endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som baserar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Riskbedömningen kan grunda sig på ett utländskt försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, på utländska och finländska försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. Om riskbedömningen grundar sig på ett utländskt försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, ska beståndet vara tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning.

Riskbedömningen ska innehålla en statistik- och analysdel och en sammanfattningsdel. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt konstllhörigheten påverkar den risk som försäkras och den proportionerliga skillnaden mellan könen i fråga om den risk som försäkras. Riskbedömningens sammanfattningsdel ska innehålla uppgifter som gör det möjligt att fastställa könets betydelse som försäkringsteknisk faktor.

ter.

Riskbedömningen kan basera sig på ett utländskt försäkringsbolags eget försäkringsbestånd, på utländska och finländska försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. *Riskbedömningen kan basera sig på ett utländskt försäkringsbolags eget försäkringsbestånd endast, om beståndet är tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt konstllhörigheten påverkar den risk som försäkras och vilken den proportionella skillnaden mellan könen är i fråga om den risk som försäkras.*

63 c §

Inlämnande av riskbedömningar till Försäkringsinspektionen och publicering av dem

Om ett utländskt försäkringsbolag använder kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar, ska bolaget lämna den riskbedömning som avses i 63 b § till Försäkringsinspektionen innan försäkringsprodukterna i fråga tillhandahålls.

(upphävs)

Det utländska försäkringsbolaget ska publicera riskbedömningens sammanfattningsdel på sina webbsidor och den ska finnas tillgänglig hos försäkringsbolaget. Det utländska försäkringsbolaget ska regelbundet, dock minst vart femte år, göra en ny riskbedömning och lämna den till Försäkringsinspektionen samt publicera riskbedömningens sammanfattningsdel.

63 d §

Försäkringsinspektionens befogenheter

Försäkringsinspektionen ska offentliggöra (upphävs)

inom vilka försäkringsgrenar de utländska försäkringsbolagen använder kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar.

Försäkringsinspektionen kan vid behov meddela föreskrifter om de uppgifter som ska ingå i den riskbedömning som avses i 63 b § och om hur uppgifterna ska presenteras och lämnas till inspektionen.

Om den tidsfrist på fem år som nämns i 63 c § anses vara för lång eller situationen av någon annan orsak kan anses kräva det, kan Försäkringsinspektionen ålägga ett utländskt försäkringsbolag att lämna en ny riskbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 63 b § tillämpas på

1) försäkringar, där avtal har ingåtts den 21 december 2012 eller senare,

2) skadeförsäkringar som fortsätter en försäkringsperiod i sänder enligt 16 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal (543/1994), räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft,

3) personförsäkringar vilkas försäkringspremier eller andra villkor kan ändras enligt 20 a § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, dock inte på livförsäkring, räknat från ingången av den premieperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av det kalenderår som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsföreningar**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987) 16 kap. 15 och 16 §, sådana de lyder
 i lag 871/2007, och
ändras 16 kap. 14 §, sådan den lyder i lag 871/2007, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

16 kap

16 kap

Särskilda stadganden**Särskilda stadganden**

14 §

Användning av kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar och på detta grundade proportionerliga skillnader i försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar tillåts endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som grundar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Riskbedömningen kan grunda sig på en försäkringsförenings eget försäkringsbestånd, på försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. Om riskbedömningen grundar sig på en försäkringsförenings eget försäkringsbestånd, ska beståndet vara tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning.

Riskbedömningen ska innehålla en statistik- och analysdel och en sammanfattningsdel. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt könstillhörigheten påverkar den risk som försäkras och den proportionerliga skillnaden mellan könen i fråga om den risk som försäkras. Riskbedömningens sammanfattningsdel ska innehålla uppgifter som gör det möjligt

14 §

I fråga om försäkringar som beviljas konsumenter är användning av kön inte tillåtet vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar och det är inte heller tillåtet att göra könsrelaterade skillnader i premier eller förmåner.

I fråga om andra försäkringar än sådana som beviljas konsumenter är användning av kön vid beräkningen av premier eller förmåner och könsrelaterade proportionella skillnader i premier eller förmåner tillåtet endast om användningen av kön är en påverkande faktor vid en riskbedömning som baserar sig på försäkringstekniska och statistiska uppgifter.

Riskbedömningen kan basera sig på en försäkringsförenings eget försäkringsbestånd, på försäkringsbolags eller försäkringsföreningars gemensamma statistiska material om försäkringsbestånd eller på tillförlitlig allmän statistik som beskriver den risk som försäkras. *Riskbedömningen kan basera sig på en försäkringsförenings eget försäkringsbestånd endast, om beståndet är tillräckligt stort för att möjliggöra en tillförlitlig riskbedömning. Av riskbedömningen ska framgå på vilket sätt könstillhörigheten påverkar den risk som försäkras och vilken den proportionella skillnaden mellan könen är i fråga om den risk som försäkras.*

att fastställa könets betydelse som försäkringsteknisk faktor.

15 §

Om en försäkringsförening använder kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar, ska föreningen lämna den riskbedömning som avses i 14 § till Försäkringsinspektionen innan försäkringsprodukterna i fråga tillhandahålls. (upphävs)

Försäkringsföreningen ska publicera riskbedömningens sammanfattningsdel på sina webbsidor och den ska finnas tillgänglig hos försäkringsföreningen. Försäkringsföreningen ska regelbundet, dock minst vart femte år, göra en ny riskbedömning och lämna den till Försäkringsinspektionen samt publicera riskbedömningens sammanfattningsdel.

16 §

Försäkringsinspektionen ska offentliggöra inom vilka försäkringsgrenar försäkringsföreningarna använder kön vid beräkningen av försäkringspremier eller förmåner som hänför sig till försäkringar. (upphävs)

Försäkringsinspektionen kan vid behov meddela föreskrifter om de uppgifter som ska ingå i den riskbedömning som avses i 14 § och om hur uppgifterna ska presenteras och lämnas till inspektionen.

Om den tidsfrist på fem år som nämns i 15 § anses vara för lång eller situationen av någon annan orsak kan anses kräva det, kan Försäkringsinspektionen ålägga en försäkringsförening att lämna en ny riskbedömning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 16 kap. 14 § tillämpas på

1) försäkringar, där avtal har ingåtts den 21 december 2012 eller senare,

2) skadeförsäkringar som fortsätter en försäkringsperiod i sänder enligt 16 § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, räknat från ingången av den försäkringsperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft,

3) personförsäkringar vilkas försäkringspremier eller andra villkor kan ändras enligt

20 a § 1 mom. i lagen om försäkringsavtal, dock inte på livförsäkring, räknat från ingången av den premieperiod som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft eller, om någon premieperiod inte avtalats, från ingången av det kalenderår som närmast följer efter det att lagen trätt i kraft.
